

## SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4	
Rozdział 1		
SYSTEM PODATKOWY W ASPEKTCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – UJĘCIE TEORETYCZNE		
1.1. Przedsiębiorczość i uwarunkowania jej rozwoju .....	15	
1.1.1. Przedsiębiorczość i przedsiębiorca .....	15	
1.1.2. Wolność gospodarcza i elementy ją konstruuujące .....	19	
1.1.3. Prawne rozwiązania w Unii Europejskiej na rzecz ochrony i rozwoju przedsiębiorczości.....	26	
1.2. Teoretyczne zasady poboru podatków.....	38	
1.2.1. Koncepcje podatków w teorii ekonomii.....	38	
1.2.2. Koncepcje poboru podatków dochodowych od przedsiębiorców .....	43	
1.3. Funkcje podatków, fiskalizm i racjonalizm podatkowy .....	46	
1.3.1. Funkcje podatków i ich wpływ na rozwój przedsiębiorczości.....	46	
1.3.2. Podatki, jako narzędzie antycyklicznej polityki fiskalnej .....	52	
1.3.3. Istota fiskalizmu – racjonalny system podatkowy i racjonalna polityka podatkowa ..	60	
1.3.5. Problem zmienności, jakości i niejasności prawa podatkowego .....	67	
1.4. Podsumowanie .....	72	
Rozdział 2		
EWOLUCJA POLSKIEGO SYSTEMU PODATKOWEGO W OKRESIE TRANSFORMACJI SYSTEMOWEJ Z UWZGLĘDNIENIEM JEGO HARMONIZACJI Z PRAWODAWSTWEM UNII EUROPEJSKIEJ .....		74
2.1. Polski system podatkowy w okresie sprzed 1989 r. ....	74	
2.2. Reformy okresu transformacji, osiągnięte rozwiązania .....	76	
2.2.1. Zadania okresu transformacji .....	76	
2.2.2. Zmiany w podatkach dochodowych .....	81	
2.2.3. Zmiany konstrukcji podatków pośrednich .....	84	
2.2.4. Zmiany dokonane w przepisach proceduralnych.....	90	
2.3. Harmonizacja podatków w Unii Europejskiej .....	94	
2.3.1. Istota procesów harmonizujących .....	94	
2.3.2. Ograniczone działania w zakresie podatków bezpośrednich.....	95	
2.4. Podstawowe kierunki zmian dokonywanych w podatkach dochodowych obciążających przedsiębiorstwa w krajach Unii Europejskiej .....	98	
2.5. Międzynarodowa konkurencja podatkowa .....	101	
2.6. Systemy podatkowe w obliczu kryzysu .....	108	
2.7. Podsumowanie .....	115	
2.8. Zalecenia.....	116	
Rozdział 3		
OCENA POZIOMU PODATKOWYCH UWARUNKOWAŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W POLSCE – W LATACH 2000–2011 .....		118
3.1. Weryfikacja realnego poziomu wolności gospodarczej.....	118	
3.2. Zmiany jakościowe i ilościowe w polskim sektorze przedsiębiorstw .....	123	
3.2. Ocena poziomu fiskalizmu oraz uciążliwości podatkowej .....	134	

3.4. Poziom bezpieczeństwa podatkowego przedsiębiorców.....	141
3.5. Polski system podatkowy w ocenie przedsiębiorców .....	149
3.6. Podsumowanie .....	157
3.7. Zalecenia .....	159

#### Rozdział 4

<b>ROLA PODATKÓW JAKO CZYNNIKÓW DETERMINUJĄCYCH WZROST GOSPODARCZY I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI .....</b>	<b>161</b>
4.1. Wpływ opodatkowania na wzrost PKB .....	161
4.2. Wpływ wysokości opodatkowania na wartość wpływów budżetowych .....	172
4.3. Szara strefa gospodarcza i jej implikacje podatkowe.....	181
4.3.1. Istota i czynniki determinujące rozwój szarej strefy gospodarczej .....	181
4.3.2. Metody badania rozmiarów oraz szacunki szarej strefy gospodarczej w Polsce .....	186
4.3.3. Podatkowe implikacje szarej strefy gospodarczej .....	192
4.4. Wpływ opodatkowania przedsiębiorców na rynek pracy .....	195
4.4.1. Opodatkowanie przedsiębiorców a zmiany poziomu zatrudnienia i bezrobocia w Polsce .....	195
4.4.2. Wpływ pozapłacowych obciążeń kosztów pracy na rozwój przedsiębiorczości ....	204
4.4.3. Istota „klina podatkowego” i jego wpływ na efektywność rynkową przedsiębiorców .....	208
4.4.4. Wpływ składek na ubezpieczenia społeczne na wielkość kosztów pracy .....	217
4.5. Wpływ opodatkowania na procesy inwestycyjne i metody gospodarowania składnikami majątkowymi przedsiębiorców .....	224
4.5.1. Opodatkowanie a rozwój inwestycji .....	224
4.5.2. Ocena poziomu nakładów inwestycyjnych przedsiębiorców w Polsce .....	227
4.5.3. Wpływ konstrukcji podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym na wielkość nakładów inwestycyjnych wśród przedsiębiorców .....	229
4.5.4. Wpływ ulg inwestycyjnych na poziom inwestycji przedsiębiorców .....	231
4.5.5. Wpływ zasad amortyzacji środków trwałych na decyzje inwestycyjne przedsiębiorców .....	233
4.6. Wpływ podatków na rozmiary konsumpcji .....	238
4.7. Opodatkowanie a edukacja i podnoszenie kwalifikacji .....	239
4.8. Opodatkowanie a ograniczenie postępu technicznego i efektywności zasobów .....	242
4.9. Podsumowanie .....	242
4.10. Zalecenia .....	244

#### Rozdział 5

<b>ISTOTA, ZAŁOŻENIA ORAZ MOŻLIWOŚCI OPTYMALIZACJI PODATKOWEJ PRZEDSIĘBIORCÓW .....</b>	<b>246</b>
5.1. Strategia podatkowa – element strategii przedsiębiorstwa .....	246
5.2. Elementy konstruujące strategię podatkową przedsiębiorstwa .....	250
5.3. Istota optymalizacji podatkowej .....	255
5.4. Opór podatkowy a optymalizacja opodatkowania .....	260
5.5. Metody pomiaru obciążeń podatkowych i ich optymalizacji w działalności przedsiębiorstwa .....	265
5.6. Wybrane obszary optymalizacji podatkowej w przedsiębiorstwie .....	272
5.6.1. Optymalizacja wyboru formy prawnej działalności oraz formy jej opodatkowania	272
5.6.2. Optymalizacja obciążeń podatkowych poprzez wybór miejsca prowadzenia działalności .....	278
5.6.3. Optymalizacja poprzez wykorzystanie podatkowych grup kapitałowych .....	281
5.6.4. Optymalizacja poprzez wybór najkorzystniejszej metody nabycia lub eksploatacji składników majątku trwałego .....	285

5.6.5. Optymalizacja podatkowa poprzez wybór metody i stawek amortyzacji składników majątkowych .....	287
5.6.6. Optymalizacja poprzez wybór formy umowy regulującej współpracę ze zleceniobiorcami .....	298
5.6.7. Optymalizacja podatkowa poprzez wybór zasad rozliczeń dokonywanych z organami podatkowymi .....	300
5.6.8. Optymalizacja poprzez wybór zwolnienia podmiotowego z podatku od towarów i usług .....	309
5.6.9. Optymalizacja poprzez politykę cen kontrolowanych – wiążące porozumienia cenowe .....	312
5.7. Podsumowanie .....	315
5.8. Zalecenia .....	317
ZAKOŃCZENIE .....	318
BIBLIOGRAFIA .....	324
Streszczenie w języku polskim .....	333
Streszczenie w języku angielskim (summary) .....	334